



Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Isokatu 4
PL 189
90101 OULU

LAUSUNTO

6.9.2018

Dnro 398/2018

Lausuntopyyntö 15.8.2018 Dnro 00922/18/7304

MATTI LUUKKOSEN VALITUS PAATSJOEN PALISKUNNAN VARSINAISESTA KEVÄTKOKOUKSESTA 25.5.2018 § 14

Paatsjoen paliskunta päätti varsinaisessa kevätkokouksessaan olla hyväksymättä Matti Luukkosen porokarjan ja -merkin saantokirjaa ja päätti käyttää paliskunnan etuosto-oikeutta. Paatsjoen paliskunnan hallitus on käsitellyt kyseisen merkkiasian kokouksessaan 7.10.2017. Paliskunnan hallitus päätti, että se ei hyväksy porokarjan saantokirjaa eikä näin ollen myöskään puolla poromerkkianomusta vedoten Poronhoitolain (848/1990) 43 §. Matti Luukkonen vaati asian viemistä Paatsjoen paliskunnan varsinaiseen kokoukseen, jossa asia oli käsitellyssä 25.5.2018.

Poronhoitolain (848/1990) 43 § koskee porokarjan luovuttamistilanteita. Ensimmäisen momentin mukaan porojen kaupasta tai lahjoituksesta on ostajan tai lahjansaajan viipymättä ilmoitettava poroisännälle. Omistusoikeus luovutettuihin poroihin siirtyy, kun paliskunnan hallitus on hyväksynyt luovutuksen (porokarjan saantolupa). Neljännen momentin mukaan paliskunnan on käytettävä etuosto-oikeutta luovuttajan vaatimuksesta, jos se on evännyt porokarjan saantoluvan. Poronhoitolain esitöiden (244/1989) mukaan paliskunnan etuosto-oikeus ja porokarjan saantolupa koskisivat vain luovutuksia, joissa paliskunnan osakas on myynyt tai lahjoittanut poroja muulle kuin paliskunnan toiselle osakkaalle. Porokarjan saantolupaa ei saisi myöskään evätä eikä paliskunnalla olisi etuosto-oikeutta, jos saaja on luovuttajan lähisukulainen. Esitöiden mukaan pykälän 3 momentissa ehdotetaan lueteltavaksi nämä lähisukulaiset, joita menettely ei koskisi. Porokarjan saantoluvan epääminen ei kuitenkaan saa vaikuttaa heikentävästi luovuttajan asemaan, vaan hänen tulee tarvittaessa saada poronsa myydyksi. Tämän vuoksi poronhoitolain esitöiden mukaan ehdotetaan säädettäväksi, että luovuttajalla on mahdollisuus vaatia paliskuntaa ostamaan porot, jos se ei ole myöntänyt saajalle porokarjan saantolupaa.

Poronhoitolaissa on yksiselitteisesti lueteltu ne tilanteet, joissa paliskunnan saantolupa ei ole tarpeen. Kyseessä oleva luovutus ei täytä poronhoitolain edellytyksiä. Vaikka poronhoitolaissa tai sen esitöissä ei erikseen ole mainittu testamenttia, niin se voidaan rinnastaa luovutukseksi, lahjoitukseksi sen lahjoitusomaisen luonteen vuoksi.



Paliskunnan saantolupakäytännöstä ja etuosto-oikeudesta säättäminen on katsottu tarpeelliseksi poronhoitolakia tehtäessä. Sillä on haluttu estää porokarjojen sirpaloituminen ja turvata poronhoitoa ammatikseen harjoittavien toimeentulo. Käytännössä paliskunnissa on tullut vastaan tapauksia, joissa paliskunnan osakkaaksi on pyritty vain saadakseen porotaloutta harjoittavien erityiset oikeudet muun muassa maastossa liikkumiseen.

Paatsjoen paliskunnan hallitus eikä paliskunnan varsinainen kevätkokous ole hyväksyneet luovutusta. Vedotessaan poronhoitolain 43 §: ään on yksiselitteistä, että paliskunta on nimenomaisesti halunnut evätä porokarjan saantoluvan ja käyttää tarvittaessa etuosto-oikeutta. Poronhoitolain mukaan paliskunnan on käytettävä etuosto-oikeutta luovuttajan sitä vaatiessa. Paliskunnan lausunnon mukaan kyseessä olevalla poromerkillä ei olisi yhtään poroa. Itsessään poromerkillä ei katsota olevan rahallista arvoa vaan sen arvo määräytyy kyseiseen merkkiin kuuluvien porojen arvon kautta.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Jukka Knuuti
hallituksen puheenjohtaja